

Egy eseménydús ősze elé

Dr. Navracsics Tibor

Egy váratlanul mozgalmasan telt nyár után vélhetően az ősze sem hoz kevesebb fordulatot. Már most látható, hogy az elkövetkező három-négy hónapban számos olyan döntés fog születni, ami az elkövetkező évek európai belpolitikáját alapvetően határozza meg.

A cím persze sok újdonságot nem takar, hiszen az olvasók közül talán senki sem emlékszik arra, hogy valaha is eseménytelen őszeben lett volna részünk. Mégis, a korábbi években legalább az augusztus hozott némi lazítást az Unió ügyeiben foglalkozók körében. A mostani nyár azonban már előrejelezte az őszi időszak intenzív napirendjét.

Az első és legfontosabb döntés, amelynek meg kell születnie az elkövetkező hónapokban a hét éves időszakra szóló többéves pénzügyi keretterv elfogadása. A német elnökség az Európai Tanács júliusi ülésén sikeresen kovácsolta össze [közmegegyezéssé](#) az állam- és kormányfők eltérő pozícióit.

Most, a döntéshozatal következő körében az Európai Parlamentnek is jóvá kell hagynia a dokumentumot. Az Európai Tanácsban kialakult konszenzus ára néhány olyan kompromisszum volt, amelyek közül különösen a jogállamiságra vonatkozó megegyezést [bírálják](#) a parlament egyes képviselői. Az ősze egyik nagy kérdése lesz, hogy felül tudja-e írni az Európai Parlament az Európai Tanács által elfogadott tervezetet, vagy – ahogyan szokott lenni – némi berzenkedés után elfogadja azt. Érdekes lesz azt is figyelemmel kísérni, hogy esetleg más területeken – például [Erasmus](#), kutatás-fejlesztés - kér-e kompenzációt az Európai Parlament, hogy aztán ezeket az eredményeket pozíciói erősítésére fordítsa.

A nyár örökségeként az ősze folyamán is nyilvánvalóan minden jelentősebb uniós fórumon foglalkozni fognak a belarusz belpolitikai eseményekkel. A vitatott elnökválasztást követő tüntetésekkel és az ehhez kötődő belpolitikai eseményekkel kapcsolatban mindeközben meg lehetőségek mérésében [nyilvánultak meg](#) az intézmények és a politikusok. Sem a Tanács, sem pedig a Bizottság nem nagyon lépett túl az aggodalmak hangoztatásán.

Mindez betudható a nyári üzemszünetnek is. Most azonban nagyobb nyomás nehezedik mindegyik intézményre majd, hogy valamilyen formában valljanak színt a kialakult helyzettel kapcsolatban. Ha nem teszik, az is beszédes: azzal mintegy elismerik, hogy Belarusz az Európai Unió érdekkörén kívül esik.

Ugyancsak egy nyári váratlan esemény szült meg egy újabb témát augusztus végén. Az Ursula von der Leyen által vezetett Bizottság nem élt meg egy évet sem azonos összetételben. Phil Hogannek, az ír kereskedelmi biztosnak [le kellett mondania](#) a múlt héten

a koronavírus-járvány megelőzésével kapcsolatos előírások megszegése miatt. Ezzel az egyik legfajsúlyosabb bizottsági tárca ürült meg, számos kérdést nyitva ki az őszi politikai viták számára.

Az első, és nyilván legfontosabb kérdés, hogy ki lesz Phil Hogan utódja. Meg tudja-e tartani Írország a számára egyébként kulcsfontosságú portfóliót, vagy biztosan bukásának egyik kellemetlen következménye lesz az is, hogy az országnak egy gyengébb tárcával kell beérnie. Amennyiben Írország megtarthatja a kereskedelempolitikai tárcát, Ursula von der Leyen mindezt egyik, eddig még nem teljesült politikai céljának eléréséhez fogja kötni, és női biztost kér, hogy ezzel is javítsa a testületen belüli nemi arányokat.

Amennyiben a másik forgatókönyv érvényesül, és von der Leyen egy szélesebb körű portfólió-átrendezés mellett határozza el magát, ez számos politikai kérdést nyitna ki, és jelentős idővesztést is okozna az átrendezéssel járó politikai feszültségek kezelése. Ezek a kockázatok valószínűtlenné teszik az utóbbi lehetőséget. Akárhogyan is alakul azonban, az új jelöltnek sikeresen kell szerepelnie az Európai Parlament meghallgatásán, majd pedig bele kell tanulnia az új szerepbe. Ez pedig most, a Brexit-tárgyalások finisében, valamint a rendkívül kényes amerikai-európai és kínai-európai kereskedelmi kapcsolat időszakában ugyancsak nagyon kockázatos idővesztést jelent.

A szokásjog szerint ugyanakkor a hivatalos politikai évad Ursula von der Leyennek az Unió állapotáról szóló beszédével kezdődik szeptember közepén az Európai Parlamentben. Amint az az eddigiekből látható, nem lesz téma szűkében. Beszéde egyben az egyik legfontosabb támasz is lesz arra nézve, hogy az Európai Bizottság mit tart a legfontosabbnak működésének első évéből, illetve melyek lesznek fő céljai a közeljövőben. Persze, ahogyan az lenni szokott, csak arról tud beszélni, ami előrelátható. Ahogyan azonban ebben az évben már eddig is, most is felülírhat mindent a koronavírus-járvány.

2020.09.01.